DIVADELNÁ FAKULTA

ŠTÁTNICOVÉ OTÁZKY
Dejiny svetového divadla

Bakalársky stupeň
Študijné plány – všetky okrem divadelnej scénografie
2025/2026

1. Grécka tragédia: zrod a trojica autorov, ich reprezentatívne diela.

2. Grécka komédia: staršia a nová komédia attická. Zhody a odlišnosti.

3. Rímske divadlo verzus grécke divadlo: nadväznosť a odlišnosti. Pôvodná improvizovaná komédia. Tragédia: Seneca.

4. Stredoveké divadlo náboženské (etapy vývoja, hlavné diela, inscenačné postupy) a svetské (ľudová smiechová kultúra).

5. Talianska renesančná komédia: commedia dell'arte. Vznik profesionálneho divadelníctva.

6. Shakespeare a anglické renesančné divadlo: vznik, podoba a fungovanie divadiel, herectvo, pojem autorstva, vývoj dramatických žánrov od stredoveku cez Ch. Marlowa, W. Shakespeara až po Bena Jonsona.

7. Shakespeare: charakteristika dramatickej tvorby (komédie, tragédie, historické hry, romance) a historický náčrt recepcie na vybraných dielach v divadle až do 21. st.

8. Španielske divadlo Zlatého storočia renesančné a barokové: reprezentatívni autori a ich diela (od Celestíny po Život je sen).

9. Francúzska klasicistická tragédia: Corneille vs. Racine. Klasicistické pravidlá a spory. Molière, reformátor divadla: premeny commedie dell'arte, vysoká komédia a komédia s baletom. Princípy a reprezentatívne diela.

10. Nemecké osvietenstvo a klasika (pojem osvietenstva; Lessingova reforma divadla; weimarská klasika; Schiller a jeho chápanie divadla ako mravnej inštitúcie).

11. Romantizmus v západnej Európe (estetika a reprezentatívni tvorcovia: Nemecko: pojem romantiky, uctievanie Shakespeara a spor Kleista s Goethem. Francúzsko: extrovertný a introvertný romantizmus, nové žánre. Hugo, Musset.)

12. Špecifiká zrodu a rozvoja ruského profesionálneho divadla, základné tendencie od počiatku do prvej polovice 19. storočia (europeizácia, divadlo ako nositeľ a propagátor nového modelu kultúrneho a sociálneho správania, pokolenie tzv. otcov-zakladateľov, zrod línie spoločensko-kritickej komédie, prvé koncepty divadla a drámy, ťažiskové dramatické texty – Gogoľ, Puškin – stručné charakteristiky)

13. Dramatik Alexander Ostrovskij a ruské divadlo (charakteristika tvorby, Ostrovského príspevok k rozvoju ruskej drámy, spoločensko-kritickej komédie a herectva – Malé divadlo)

14. Umelecké divadlo a A. P. Čechov (zakladateľské osobnosti, projekt reformy divadelného jazyka, vznik a podoba tzv. mchatovskej inscenačnej tradície inscenovania hier A. P. Čechova, charakteristika hier „veľkej štvorky“, náčrt vývoja Umeleckého divadla)

15. Ruská divadelná avantgarda (celková charakteristika, režiséri V. Mejercholʹd, A. Tairov, J. Vachtangov a ich prínos pre rozvoj réžie, herectva a myslenia o divadle)

16. Naturalizmus a symbolizmus v európskom divadle. Komplementárnosť a opozícia naturalizmu a symbolizmu – ideové východiská, inscenačné princípy. Umelecké divadlá vs. divadelná reforma (Théâtre Libre vs. Théâtre de l'Oeuvre).

17. Fin de siècle v dráme. Reflexia spoločenských premien, vedeckých a filozofických prúdov, kritika spoločnosti. Škandinávia: Ibsen, Strindberg. Francúzsko: Maeterlinck vs. Jarry.

18. Reforma divadla v Nemecku: O. Brahm a Max Reinhardt; nové témy a formy F. Wedekinda a G. Hauptmanna.

19. Nemecká politická dráma a divadlo (východisko: G. Büchner; Brecht a pojem epického divadla; nemecká politická a kritická dráma po 1945).

20. Francúzske divadlo 1. pol. 20. storočia. Modernizmus (Kartel) vs. avantgarda. Antonin Artaud ako most medzi dvoma divadelnými reformami.

21. Dve podoby povojnového divadla – filozofické (Sartre, Camus) a tzv. absurdné divadlo (Ionesco, Beckett) ako výraz novej existenciálnej paradigmy (paralely s historickými avantgardami).

22. Luigi Pirandello, tematika relativizmu, estetika tragikomédie a grotesky, reprezentatívne diela.

23. Spoločenský rozmer v talianskom autorskom divadle 20. storočia: Eduardo De Filippo, Dario Fo.

V Bratislave, 1. 2. 2026

Vypracovali: pedagógovia a pedagogičky predmetu Kapitoly z dejín sv. divadla 1 – 4
Overil: Mgr. Ján Šimko, PhD., vedúci Katedry divadelných štúdií